

KÖZBESZERZÉSI HATÓSÁG
KÖZBESZERZÉSI DÖNTŐBIZOTTSÁG

1026 Budapest, Riadó u. 5-11.

Tel.: 06-1/882-8594

Elektronikus kapcsolattartás: kozbeszerzes.hu

Iktatószám: D.738/12/2025.

A tanács tagjai: Dr. Fáry Zoltán közbeszerzési biztos, az eljáró tanács elnöke, Söpkéz Gusztávné közbeszerzési biztos, Dr. Virágh Norbert közbeszerzési biztos

A kérelmező: Bank Biztonság Bizalom Zrt.
Budapest, Jászberényi út 24-36. V. emelet
A kérelmező képviselője: Dr. Császár Etelka Csilla ügyvéd
Budapest, Lemberg u. 166.
KRID: 70807055

Az ajánlatkérő: Paks II. Atomerőmű Zrt.
Paks, 8803/16 hrsz.
Az ajánlatkérő képviselője: Dr. Szilágyi Orsolya ügyvéd (Budapest, Filler u.
69. I/4.)
KRID: 18117864

A beszerzés tárgya, értéke: Személy és vagyonőr – Paks II. beruházási terület, 985.731.264.-Ft
A beszerzés EKR száma: EKR002345002023

A Közbeszerzési Döntőbizottság (a továbbiakban: Döntőbizottság) a Közbeszerzési Hatóság nevében meghozta az alábbi

H A T Á R O Z A T –ot.

A Döntőbizottság a megismételt jogorvoslati eljárásban megállapítja, hogy az ajánlatkérő megsértette a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Kbt.) 69. § (1)-(2) bekezdés első mondatára és a Kbt. 73. § (2) bekezdésére figyelemmel a Kbt. 72. § (3) bekezdését.

A Döntőbizottság az ajánlatkérővel szemben 10.000.000.-Ft, azaz tízmillió forint bírságot szab ki. A Döntőbizottság felhívja az ajánlatkérőt, hogy a bírság összegét a határozat kézbesítésétől számított 15 napon belül a Közbeszerzési Hatóság Magyar Államkincstárnál vezetett 10032000-01040360-00000000 számú központosított beszedési számlájára átutalással teljesítse.

A Döntőbizottság kötelezi az ajánlatkérőt, hogy a határozat kézbesítésétől számított 15 napon belül fizessen meg a kérelmező részére 300.000.-Ft, azaz háromszázezer forint igazgatási szolgáltatási díjat és 133.000.-Ft jogi képvisellel összefüggésben felmerült költséget.

A Döntőbizottság felhívja a Közbeszerzési Hatóság Titkárságát, hogy jelen határozat megküldésétől számított 8 napon belül utaljon vissza a kérelmező részére 4.628.656.-Ft, azaz négymillió-hatszázhuszonnyolcezer-hatszázötvenhat forint igazgatási szolgáltatási díjat.

Ezt meghaladóan a jogorvoslati eljárás során felmerült költségeiket az ügyfelek maguk viselik.

A határozat ellen fellebbezésnek nincs helye. A határozat jogorvoslati eljárást megszüntető rendelkezése ellen a határozat kézbesítésétől számított nyolc napon belül közigazgatási perben kereseti kérelem terjeszthető elő. A határozat érdemi része ellen a Fővárosi Törvényszék előtt közigazgatási per indítható annak kézbesítésétől számított tizenöt napon belül. A keresetlevelet Fővárosi Törvényszékhez címezve, de kizárólag a Döntőbizottsághoz kell elektronikus úton benyújtani. A keresetlevél benyújtásának a határozat végrehajtására/közigazgatási cselekmény hatályosulására nincs halasztó hatálya.

I N D O K O L Á S

A jogorvoslat alapjául szolgáló tényállás

1. Az ajánlatkérő 2024. január 31-én a Kbt. Második Része szerinti nyílt közbeszerzési eljárást indított a rendelkező részben meghatározott szolgáltatásmegrendelés tárgyában, melynek ajánlati felhívása 2024. február 2-án jelent meg az Európai Unió Hivatalos Lapjában 70803-2024. iktatószámon. A közbeszerzés az elektronikus közbeszerzési rendszerben az EKR002345002023 szám alatt folyik. A dokumentáció mellékletét képező „műszaki feladat-specifikáció” című irat IX. pontjában szerepelt azon előírás, hogy „A nyertes ajánlattevő köteles a szerződés szerinti feladatait ellátó munkavállalói vagy közreműködők feladatellátásának támogatása, illetve ellenőrzése céljából 0-24 órás diszpécser-szolgálatot biztosítani.” A dokumentáció 10.1. pontja az alábbi előírásokat is tartalmazta: „A Kbt. 66. § (6) bekezdés a) pontja szerinti nyilatkozatában ajánlattevőnek meg kell jelölnie a közbeszerzésnek azt a részét (részeit, azon munkákat), amelynek teljesítéséhez ajánlattevő alvállalkozót kíván igénybe venni.”

2. A 2024. február 13-án, az ajánlatok bontása tárgyában készült jegyzőkönyv szerint tizenkét ajánlat került benyújtásra, ajánlatot nyújtott be a kérelmező, a Safety Sector Biztonsági Tanácsadó és Szolgáltató Kft. (a továbbiakban: Safety Kft.) és a SZENTINEL Vagyonvédelmi, Biztonság-technikai Szolgáltató Kft. (a továbbiakban: SZENTINEL Kft., illetve nyertes ajánlattevő) is. Utóbbi ajánlattevő ajánlatában nyilatkozott, hogy személy és vagyoni tevékenység ellátására alvállalkozót kíván igénybe venni, az alvállalkozó azonban az ajánlattételkor nem ismert. Az ajánlatkérő 2024. február 23-án a Kbt. 72. § (1) bekezdése alkalmazásával indokolást kért a nyertes ajánlattevőtől az alábbiak szerint:

„[...] Ajánlatkérő a Kbt. 72. § alapján indokolást kér az Ajánlattevőtől az aránytalanul alacsony ár tekintetében az alábbiak szerint: [...] A fentiekben foglaltakra tekintettel az Ajánlatkérő indokolás adására szólítja fel az Ajánlattevőt az ajánlati ár megalapozottságának alátámasztása, ellenőrizhetősége érdekében! A fentiek alapján kérjük, támasszák alá az ajánlati árukat olyan részletes, a közbeszerzési eljárás specifikumait figyelembe vevő indokolással, melyben teljeskörűen bemutatják az ajánlati ár kialakítása során figyelembe vett releváns árképző tényezőket. Kérjük, hogy az indokolás megadása során vegyék figyelembe a vagyonvédelmi szolgáltatási rezsioradíj éves változásáról és a megállapítására vonatkozó eljárási szabályokról szóló 374/2021. (VI. 30.) Korm. rendeletben, és a minimális vagyonvédelmi szolgáltatási rezsioradíj 2024. évi összegéről szóló belügyminiszter

közleményben meghatározottakat is, az ajánlattevő által kalkulált összegekre vonatkozóan. Ajánlatkérő felhívja az Ajánlattevők figyelmét arra, hogy a fentiek alapján olyan részletezettséggel adják meg indokolásaikat, amelyek alkalmasak arra, hogy az Ajánlatkérő meggyőződhessen az ajánlati ár megalapozottságáról. A vállalási ár alátámasztása érdekében objektív, számszerűsített, érdemi indoklást szükséges adniuk! Kérjük, hogy indoklásukban térjenek ki a megajánlott óradíj vonatkozásában az alábbi költségelemekre is az összegek konkrét megjelölésével:

ALAPBÉR

1.1. Szabadság

1.2. Betegszabadság

2. BÉRPÓTLÉKOK

2.1. Éjszakai pótlék

2.2. Munkaszüneti nap

3. MUNKÁLTATÓI JÁRULÉKOK

4. REHABILITÁCIÓS HOZZÁJÁRULÁS

5. TOVÁBBI SZÁMÍTHATÓ KÖLTSÉGEK

5.1. Munkavédelem

5.2. Munkaegészségügyi szolgáltatás

5.3. Munkabér számfejtés

5.4. Oktatás, képzés, továbbképzés

6. SPECIÁLIS KÖLTSÉGEK

6.1. Minőségirányítási rendszer

7. ÁLTALÁNOS MŰKÖDÉSI KÖLTSÉGEK

7.1. Könyvelés

7.2. Jogi képviselő, könyvvizsgálat

7.3. Üzemeltetés

7.3.1. posta

7.3.2. közüzemi díjak

7.3.3. telefon, internet

7.3.4. informatika

7.3.5. gépjárművek és biztosításaik

7.3.6. karbantartás és javítás

7.3.7. marketing

7.3.8. banki költségek

7.4. Beszerzések

7.4.1. papír, irodaszer

7.4.2. anyag, eszköz

7.5. Értékcsökkenési leírás

7.6. Ügyvitel, munkahelyi vezetés-irányítás

7.7. Munkahelyi szociális szolgáltatás

8. ELVÁRT EREDMÉNY

9. MUNKÁLTATÓI ADÓK, JÁRULÉKOK

9.1. Iparüzési adó

9.2. Társasági nyereségadó

9.3. Innovációs járulék

Tekintettel arra, hogy ajánlatukban akként nyilatkoztak, hogy a szerződés teljesítéséhez alvállalkozót is igénybe kívánnak venni, kérjük, hogy indoklásukban csatolják be az alvállalkozói díj mértékét alátámasztó dokumentumokat (előszerződés, indikatív ajánlat stb.) Kérjük, hogy az árindoklás szöveges részének megadása során kerüljék az általános, konkrétumok nélküli hivatkozásokat, indoklásokat! Az Ajánlattevő kötelessége az ajánlati

ára megalapozottságára vonatkozó minden tény, adatot, kalkulációt az ajánlatkérő rendelkezésére bocsátani ahhoz, hogy megfelelő mérlegelés eredményeként az ajánlatkérő döntést hozhasson az ajánlati ár megalapozottságáról. Az Ajánlatkérő köteles érvénytelennek nyilvánítani az ajánlatot, ha a közölt információk nem indokolják megfelelően, hogy a szerződés az adott áron vagy költséggel teljesíthető!”

3. A SZENTINEL Kft. 2024. február 27-én benyújtotta áringoklását, amelyet üzleti titokká nyilvánított.

4. Az ajánlatkérő a 2024. július 23-án megküldött összegezésében nyertesként a Safety Kft.-t, második legkedvezőbb ajánlatot benyújtóként a SZENTINEL Kft.-t tüntette fel, az ajánlatok értékelési sorrendjében a harmadik legkedvezőbb ajánlattevő a kérelmező volt. Az ajánlatkérő a 2024. augusztus 5-én megküldött, módosított összegezésében nyertes ajánlattevőként a SZENTINEL Kft.-t, második legkedvezőbb ajánlatot benyújtóként pedig a kérelmezőt tüntette fel. A kérelmező 2024. augusztus 13-án megtekintette a SZENTINEL Kft. ajánlatát, majd 2024. augusztus 15-én előzetes vitarendezési kérelmet nyújtott be, amelyben az alábbiak is szerepeltek:

„A Kbt. véleményünk szerinti megsértett pontjai:

Kbt. 44. § (4) bekezdés

Kbt. 69. § (1) és (2) bekezdés

Kbt. 71. § (1) bekezdés

Kbt. 72. § (1) és (3) bekezdés

Jogsértő eseményről történő tudomásszerzésünk napja: 2024. augusztus 13., az iratbetekintés napja. Az Ajánlatkérő 2024. augusztus 05. napján a Kbt. 79. § (4) alapján az EKR rendszerben feltöltött Összegezés az ajánlatok elbírálásáról módosítása, javítása dokumentuma, abban a SZENTINEL [...] Korlátolt Felelősségű Társaság [...] Ajánlattevő érvényes és nyertes ajánlattevőként történő kihirdetése jogszerűtlen, mellyel Ajánlatkérő megsértette a Kbt. fent jelölt rendelkezéseit. [...]

A vitarendezési kérelmet megalapozó, Ajánlatkérő releváns eljárási cselekményei:

Ajánlatkérő az ajánlati felhívásban az alábbiakat rögzítette: II.1.1) [...] II.1.2) [...] II.1. 4) [...] II.1.5) [...] II.2.2) [...] II.2.5) értékelési szempont: A felhívás M2. b) pontja szerinti követelményeknek megfelelő szakemberek gyakorlati ideje – súlyszám 10 személy és vagyónőr nettó óradíj (Ft/fő) – súlyszám 90, II.2.7) [...] III.4.1) [...] M2. [...] a) [...] b) [...] VI.3).2. [...] 4. [...] 5. [...] 10. [...] 11. [...] 20. [...] Közbeszerzési dokumentum: 5.4. [...] 11.1. [...] Feladatspecifikáció_A formaruhával szemben támasztott minimális elvárások Az EBK és az 1.1.2-es beléptetési ponton: [...]

Kérelmező megállapításai és indokai: [...]

I. Az áringoklás üzleti titokká nyilvánítás esetében. [...]

II. Az áringoklás nem megfelelőssége

A nyertes Ajánlattevő áringoklás teljes tartalmát üzleti titokká nyilvánította, de feltételezzük, hogy az áringoklás nem objektív és nem tartalmaz minden költséget, amely a szerződés teljesítéséhez szükséges, illetve a bevonni tervezett alvállalkozó költségei nem kerültek bemutatásra, ezért az ajánlott költség objektivitása nem igazolt. [...]

g) Álláspontunk szerint nyertesnek kihirdetett Ajánlattevő a műszaki feladatspecifikációban meghatározott, 0-24 órás diszpécsterszolgálat költségével nem vagy alul kalkuláltan tervezett. [...]

Álláspontunk szerint Ajánlatkérő a nyertesnek kihirdetett Ajánlattevő áringoklás bírálata során megsértette a Kbt. 69. § (2) bekezdésben előírt bírálati cselekményt és a 72. §-ban előírt aránytalanul alacsony ellenszolgáltatás vizsgálatát. Összességében megállapítható, hogy Ajánlatkérő az eljárás bírálata, értékelése során is több jogszabályt vétett a kérelemben

részletezettek szerint, melyek befolyással bírtak az eljárásra, a nyertesnek kihirdetett Ajánlattevő ajánlata nem a felhívásban a közbeszerzési dokumentumban, a szerződésben és a jogszabályokban előírtak szerint került vizsgálva. Ajánlatkérő nem volt abban a helyzetben, hogy minden kétséget kizáróan meggyőződjön az ajánlat érvényességéről, mivel nem végezte el teljes körűen az ajánlat bírálatát. [...]

5. Az ajánlatkérő 2024. augusztus 22-én a Kbt. 80. § (4) bekezdése alkalmazásával kiegészítő indokolást kért a SZENTINEL Kft.-től, amelyben az alábbiak is szerepeltek:

„1. Az árandokolás részeként becsatolt alvállalkozói árajánlatok ajánlati kötöttsége lejárt. Kérjük, hogy – tekintettel az értékelés elhúzódására – nyújtson be új, még érvényes alvállalkozói ajánlatokat, amelyek egyértelműen tartalmazzák, hogy az abban foglalt óradíjak a keretmegállapodás teljes 24 hónapos időtartamára érvényesek. [...]

4. Kérjük részletezze, hogy a benyújtott ártáblázat mely sora, mekkora összegben és hogyan nyújt fedezetet a közbeszerzési dokumentumok részét képező feladatspecifikációban szereplő 0-24 órás diszpécsterszolgálat költségére.

7. A becsatolt szöveges indoklásban az ajánlattevő által kalkulált egy órára eső költség, és az alvállalkozók által ajánlott óradíj arányosításával kalkulált ajánlati ár kiszámolását tartalmazó résznél ellentmondás van, a szöveges részben található alapadatok nem egyeznek meg az alatta lévő képletben található alapadatokkal. Az ártáblázat „Mindösszesen” sorában szerepeltetett összeg és a táblázat alatti levezetésben szereplő alvállalkozói óradíj a szöveges indoklásban szerepeltetett összegekhez képest is eltérő. Kérjük, hogy adjon magyarázatot a fenti ellentmondásokra, továbbá egyértelműen mutassa be az arányosítás során alkalmazott alapadatokat és képletet.”

6. Az ajánlatkérő a 2024. augusztus 21-én megküldött összegezésében módosította a szerződéskötési moratórium határidejét. A SZENTINEL Kft. a 2024. augusztus 27-én benyújtott kiegészítő árandokolását üzleti titokká nyilvánította. Ennek 4. pontjában nyilatkozott arról, hogy diszpécsterszolgálat óradíjával az általa a 2024. február 27-én benyújtott indokolása mellékletét képező ártáblázat melyik sorában számolt. A SZENTINEL Kft. a 2024. szeptember 11-i hiánypótlásában feloldotta a 2024. augusztus 27-i árandokolás mellékletét képező „diszpécser szolgáltatási árajánlat” tárgyú dokumentum üzleti titokká minősítését. Az árajánlatot a Kalosec Kft. adta 2024. február 7-én a SZENTINEL Kft. részére és abban a diszpécsterszolgáltatás havi díjaként 40.000.-Ft/hó összeg szerepelt. Az ajánlatkérő 2024. augusztus 28-án az alábbi választ adta az előzetes vitarendezési kérelemre:

„Tekintettel arra, hogy nyertes ajánlattevő az árandokolásának részét képező ártáblázat és szöveges indokolás teljes tartalmát üzleti titokká nyilvánította, Kérelmező feltételezésekkel élt, hogy az árandokolás nem objektív és nem tartalmaz minden költséget, amely a szerződés teljesítéséhez szükséges, illetve a bevonni tervezett alvállalkozó költségei nem kerültek bemutatásra, ezért az ajánlott költség objektivitása nem igazolt. Az előzetes vitarendezésben foglaltak alapján Ajánlatkérő - a Kbt. 80. § (4) bekezdésével összhangban – 2024. augusztus 22-én kiegészítő árandokoláskérést küldött ki a nyertes ajánlattevő részére, melyben kérte a kérelemben foglalt egyes tételekkel kapcsolatosan a költségek további alátámasztását.

A nyertes ajánlattevő árandokolásának és kiegészítő indokolásának áttekintését követően Ajánlatkérő az alábbiakról tájékoztatja Kérelmezőt: [...]

Kérelem II. g) pontja:

Nyertes ajánlattevő árandokolásában és kiegészítő indokolásában részletesen levezette, továbbá árajánlattal is alátámasztotta a 0-24 órás diszpécsterszolgálatlal kapcsolatos költségeket, melynek a mértéke Ajánlatkérő álláspontja alapján megfelelő fedezetet nyújt a műszaki specifikációban meghatározott előírásokkal összefüggő költségekre, annak összege a gazdasági észszerűséggel összeegyeztethető. [...]

A fentiekre tekintettel ajánlatkérő az előzetes vitarendezési kérelem összes kérelmi elemét elutasítja, és nem kívánja módosítani az ajánlatok elbírálásáról szóló összegezést.”

7. A kérelmező 2024. szeptember 2-án megtekintette a SZENTINEL Kft. „által benyújtott kiegészítő árandokolás üzleti titokká nyilvánításának indokolását (dokumentum kelte: 2024.08.26.), az üzleti titok dokumentum EKR-be történő rögzítését, továbbá a Szentinel Kft. hiánypótlás teljesítésére vonatkozó nyilatkozatát (dokumentum kelte: 2024.08.26.)”.

8. A kérelmező 2024. szeptember 4-én előzetes vitarendezési kérelmet terjesztett elő, amelyben az alábbiak is szerepeltek:

„A Kbt. véleményünk szerinti megsértett pontjai:

Kbt. 44. § (4) bekezdés

Kbt. 69. § (1) és (2) bekezdés

Kbt. 71. § (1) bekezdés

Kbt. 72. § (1) és (3) bekezdés

Jogsértő eseményről történő tudomásszerzésünk napja: 2024. szeptember 2., az iratbetekintés napja. Az Ajánlatkérő 2024. augusztus 05. napján a Kbt. 79. § (4) alapján az EKR rendszerben feltöltött Összegezés az ajánlatok elbírálásáról módosítása, javítása dokumentuma, abban a SZENTINEL [...] Korlátolt Felelősségű Társaság [...] Ajánlattevő érvényes és nyertes ajánlattevőként történő kihirdetése jogszerűtlen, mellyel Ajánlatkérő megsértette a Kbt. fent jelölt rendelkezéseit. [...]

A vitarendezési kérelmet megalapozó, Ajánlatkérő releváns eljárási cselekményei:

[...] Feltételezzük, hogy nyertes Ajánlattevő kiegészítő árandokolását olyan dokumentumokra alapozza, amely az ajánlattétel idején nem állt rendelkezésére, továbbá bizonytalan jövőbeli eseménytől függ az ajánlati ár megalapozottsága az iratbetekintés során megismert nyilatkozat alapján, ill. az indokolásban már megjelölt, egy adott árelemre vonatkozóan konkrétan rögzített összegbe számított bele költséget, továbbá felmerült a keresztfianszírozás tilalmának megszegése. [...]

II. Az árandokolás nem megfelelőssége

A nyertes Ajánlattevő a kiegészítő árandokolás teljes tartalmát üzleti titokká nyilvánította, de a benyújtott nyilatkozat alapján az árandokolás nem objektív [...]. Ajánlatkérőnek azt kell ismételtlen megvizsgálnia [...] hogy a [...] kiegészítő árandokolás a jogszabály alapján valóban csak kiegészítést, magyarázatot tartalmaz és a kiegészítés alapján Ajánlatkérő abba a helyzetbe került, hogy megállapíthatja, hogy a szerződés a megadott ajánlati áron teljesíthető-e.

d) a kiegészítő árandokolás során a diszpécsterszolgálatra benyújtott alvállalkozói ajánlati ár nincs összhangban az ajánlattétel időpontjában rögzített adatokkal [...].”

9. Az ajánlatkérő a 2024. szeptember 4-én megküldött összegezésében módosította a szerződéskötési moratórium határidejét, majd 2024. szeptember 9-én hiánypótlási felhívást küldött a SZENTINEL Kft. részére, amelyben az alábbiak is szerepeltek:

„Az ajánlattevő a 2024.08.22-i keltezésű kiegészítő árandokolását a Kbt. 44. § (1) bekezdése alapján teljes terjedelmében üzleti titokká nyilvánította. A Kbt. 44. § (1) bekezdése szerint [...]

2. Az ajánlattevő a 2024.08.22-i keltezésű kiegészítő árandokolásában szolgáltatói árajánlatot csatolt a közbeszerzési dokumentumok részét képező feladat-specifikáció IX. pontjában szereplő diszpécsterszolgálati feladat ellátására vonatkozóan. Ajánlatkérő álláspontja szerint, tekintettel arra, hogy ezen feladatot a nyertes ajánlattevő biztosítani köteles ajánlatkérő részére, és az ajánlattevő nyilatkozata, továbbá a becsatolt árajánlat alapján ezen

tevékenységet nem saját munkavállalóval kívánja elvégeztetni, a diszpécserszolgáltatásra bevont gazdasági szereplő az ajánlattevő által bevontan közvetlenül vesz részt a szerződés teljesítésében, így a Kbt. 3. § 2. pontja szerinti alvállalkozónak minősül.

3. Az ajánlattevő az ajánlata részeként becsatolt, a Kbt. 66. § (6) bekezdése szerinti nyilatkozatában akként nyilatkozott, hogy kizárólag személy és vagyoni tevékenység ellátására kíván alvállalkozót bevonni. Az ajánlatban és a kiegészítő árandokolásban közölt ellentmondás feloldása érdekében kérjük csatolja be a Kbt. 66. § (6) bekezdése szerinti módosított nyilatkozatát, megadva abban mind az nyilatkozat a), mind a b) pontja szerinti, a diszpécserszolgálati feladat ellátására vonatkozóan információkat. A kiegészítő árandokolás részeként a diszpécserszolgálati feladat ellátására vonatkozóan csatolt árajánlat 1. melléklete hiányzik, kérjük csatolja be.

4. A Kbt. 138. § (3) bekezdése szerint [...] A Kbt. 44. § (2) bekezdés a) pontja szerint [...] A fentiekre tekintettel az alvállalkozókra vonatkozó adatok nem nyilváníthatók üzleti titoknak. Mivel a jelen hiánypótlási felhívás 2. pontjában foglaltak alapján a diszpécserszolgálati feladat ellátására bevonni kívánt gazdasági szereplő alvállalkozónak minősül, kérjük, hogy hiánypótlás keretében vonja vissza az érintett árajánlat üzleti titokká nyilvánítását.”

10. A SZENTINEL Kft. 2024. szeptember 11-én csatolt hiánypótlásában feloldotta az üzleti titokká minősítést a 2024. augusztus 27-i kiegészítő árandokolása mellékletét képező Kalosec Kft. részéről származó árajánlatot illetően, továbbá nyilatkozott, hogy a „diszpécserszolgáltatást végző cég továbbra sem ismert, árajánlatot kértünk be, azonban döntést nem hoztunk arról, hogy ez a cég fogja-e végezni nyertességünk esetén a szolgáltatást számunkra.”

11. Az ajánlatkérő 2024. szeptember 12-én adott választ az előzetes vitarendezési kérelemre az alábbiak szerint:

„2. kérelmi elem (a kiegészítő árandokolás nem megfelelése) [...]

Tekintettel arra, hogy nyertes ajánlattevő a kiegészítő árandokolását üzleti titokká nyilvánította, Kérelmező feltételezésekkel élt, hogy az árandokolás nem objektív, olyan dokumentumokra alapul, amelyek az ajánlattétel időpontjában nem álltak rendelkezésre, továbbá bizonytalan jövőbeli eseménytől függ az ajánlati ár megalapozottsága, ill. az indokolásban már megjelölt, egy adott árelemre vonatkozó összegbe számolt bele költséget, továbbá a diszpécserszolgálatra benyújtott alvállalkozói ár nincs összhangban az ajánlattétel időpontjában rögzített adatokkal.

2. a) és b) kérelmi elemek (a benyújtott dokumentumok az ajánlattétel idején rendelkezésre álltak-e; a kiegészítő árandokolás jövőbeli adatokon alapul)

A kiegészítő árandokolás mellékletét képező, a ruházatra, továbbá a diszpécserszolgálatra vonatkozó árajánlatok keltezési dátuma korábbi, mint a nyertes ajánlat benyújtásának dátuma, így nem megalapozott Kérelmező azon állítása, hogy a nyertes ajánlattevő az ajánlattételi határidő leteltét követően kalkulálta volna az ezzel kapcsolatos költségeket. Ajánlatkérő a 2024.02.23-i keltezésű első árandokolás-kérésében valóban kérte az ajánlattevőktől a minél részletesebb indokolás benyújtását, nem írta elő azonban azt, hogy minden egyes tételre alátámasztó dokumentumot szükséges becsatolni az árandokolás mellékleteként. Továbbá, Ajánlatkérő álláspontja szerint elkerülhetetlen, hogy egy árandokolás részben jövőbeni, még bizonytalan adatokon alapuljon, hiszen a tárgyi közbeszerzési eljárás keretében 24 hónap időtartamú keretmegállapodás kerül megkötésre, így a költségelemek egy része az ajánlattétel időpontjában nyilvánvalóan még nem ismert teljes bizonyossággal (pl. a jövőbeli garantált bérminimum emelkedéssel járó többletköltségek), ez nem jelenti azonban azt, hogy azokat nem lehetne megfelelően alátámasztani. Az árandokolás akkor elfogadható, ha az ajánlattevők megfelelően, objektív alapon indokolják, hogy a szerződés az adott áron vagy költséggel

teljesíthető, ennek a Kérelmező által hivatkozott D.309/18/2019. sz. döntőbizottsági határozat sem mond ellent. Ajánlatkérő álláspontja szerint nyertes ajánlattevő árándokolása és kiegészítő árándokolása nem tartalmaz olyan elemeket, amelyek bizonytalan jövőbeli eseménytől vagy egyéb feltételtől függenek, az azokban foglalt kalkuláció megfelelően objektív, részletes és konkrét.

2. c) kérelmi elem (a kiegészítő árándokolás során nyertes ajánlattevő a korábban nem, vagy rosszul kalkulált költségelemet egy másik költségelemből próbálja megmagyarázni)

Ajánlatkérő ismét áttekintette a nyertes ajánlattevő által benyújtott árándokolást és kiegészítő indokolást, és megállapította, hogy egyetlen költségelem esetén sem került sor az eredetileg benyújtott árándokolásban foglalt információk módosítására, nyertes ajánlattevő csupán magyarázta, kiegészítette azokat. A kiegészítő árándokoláskérés 7. pontjára vonatkozó válaszában nyertes ajánlattevő levezette, hogy valóban történt ugyan elírás a szöveges indokolásban, azonban az nem érinti a számolást és nem módosítja annak egyetlen részét sem. Az árándokolásban szereplő számadatokat és képletet figyelembe véve pontosan a nyertes ajánlattevő által megadott óradíjat kapjuk. A ruházatra és a diszpécsterszolgálatra vonatkozó költség tekintetében Ajánlatkérő 2024.02.23-i keltezésű, első árándokoláskérésében kérte ugyan az ajánlattevőktől a minél részletesebb indokolás benyújtását, nem írta elő azonban azt, hogy minden egyes tételre alátámasztó dokumentumot szükséges becsatolni. Nyertes ajánlattevő ezen költségeket számadatokkal alátámasztotta már az első árándokolásában is, melyeket a kiegészítő árándokolásban tovább részletezett, illetve dokumentumokkal is alátámasztott.

2. d) kérelmi elem (a diszpécsterszolgálatra benyújtott alvállalkozói ár nincs összhangban az ajánlattétel időpontjában rögzített adatokkal)

Nyertes ajánlattevő ajánlatában valóban akként nyilatkozott, hogy csak személy és vagyónöri tevékenység ellátásával összefüggésben kíván alvállalkozót igénybe venni. Tekintettel arra, hogy a kiegészítő árándokolás mellékleteként csatolt, diszpécsterszolgálati feladat ellátására bevonni kívánt gazdasági szereplő is alvállalkozónak minősül, kértük nyertes ajánlattevőt, hogy - az ajánlatban és a kiegészítő árándokolásban közölt ellentmondás feloldása érdekében - hiánypótlás keretében csatolja be a Kbt. 66. § (6) bekezdése szerinti módosított nyilatkozatát. Nyertes ajánlattevő a módosított nyilatkozatot megfelelően becsatolta. A kiegészítő árándokolás mellékletét képező, a ruházatra, továbbá a diszpécsterszolgálatra vonatkozó árájánlatok keltezési dátuma korábbi, mint a nyertes ajánlat benyújtásának dátuma, így nem megalapozott Kérelmező azon állítása, hogy a nyertes ajánlattevő az ajánlatélteli határidő leteltét követően kalkulálta volna az ezzel kapcsolatos költségeket. Ajánlatkérő a 2024.02.23-i keltezésű első árándokolás-kérésében valóban kérte az ajánlattevőktől a minél részletesebb indokolás benyújtását, nem írta elő azonban azt, hogy minden egyes tételre alátámasztó dokumentumot szükséges becsatolni az árándokolás mellékleteként. Ajánlatkérő álláspontja szerint a fentiek alapján hiánypótlást követően nyertes ajánlattevő az ajánlat és a kiegészítő árándokolás közötti ellentmondást megfelelően feloldotta, továbbá az árándokolás e tekintetben is objektív alapokon nyugszik, nyertes ajánlattevő az eredetileg benyújtott árándokolásban foglalt adatokat nem módosította, csupán magyarázta, kiegészítette azokat. Ajánlatkérő a fentiekre tekintettel az előzetes vitarendezési kérelmet elutasítja, mivel a nyertes ajánlattevő ajánlata nem tartalmaz aránytalanul alacsony ellenszolgáltatást, a megajánlott ajánlati ár a gazdasági észszerűséggel összeegyeztethető, továbbá az árándokolás és kiegészítő árándokolás üzleti titokká nyilvánításnak indoklása pedig – az alvállalkozói ajánlatok üzleti titokká nyilvánításának feloldását követően - megfelel a Kbt. 44. § (1) bekezdésében meghatározott követelményeknek.”

12. Az ajánlatkérő a 2024. szeptember 16-án megküldött összegezésében módosította a szerződéskötési moratórium határidejét, majd a kérelmező 2024. szeptember 18-án

megtekintette a SZENTINEL Kft. által benyújtott iratokat, ezt követően 2024. szeptember 18-án előzetes vitarendezési kérelmet terjesztett elő, amelyet az ajánlatkérő 2024. szeptember 24-én elutasított.

A jogorvoslati kérelem és a kérelmező nyilatkozatai

13. A kérelmező a 2024. szeptember 19-én benyújtott és hiánypótlásával pontosított jogorvoslati kérelmében három kérelmi elemet terjesztett elő, a harmadik kérelmi elem tárgyát a nyertes ajánlattevő ajánlatának jogsértő módon történő érvényessége képezte. A jogsértő esemény időpontjaként és az arról való tudomásszerzés idejeként 2024. szeptember 12-ét kérte figyelembe venni, az előzetes vitarendezési kérelemre adott válasz napját. Kérte a jogsértés megállapítását és az ajánlatkérő kötelezését az eljárás során felmerült költségek viselésére, többek között 400.000.-Ft ügyvédi munkadíj megfizetésére. Igazolta 4.928.656.-Ft igazgatási szolgáltatási díj megfizetését. Ügyfélképessége körében nyilatkozott, hogy ő a nyertes ajánlatot tett SZENTINEL Kft.-t követő legkedvezőbb ajánlatot tett ajánlattevő, ezért közvetlen érintettsége és jogos érdeke fűződik az ajánlatkérő jogsértő magatartásának megállapításához, és a Kbt. rendelkezéseinek megfelelő eljárásra kötelezéshez, figyelemmel arra is, hogy amennyiben a nyertes ajánlata érvénytelen a jelen eljárásban, úgy a kérelmezővel a szerződés megkötésére sor kerülhet.

14. Nyilatkozott, hogy a SZENTINEL Kft. ajánlatának érvényessé nyilvánítása jogsértő, tekintettel arra, hogy árándokolása szerint a diszpécsterszolgálat vonatkozásában alvállalkozót kíván igénybe venni, amely indok nem tekinthető objektívnek. Az árajánlatot adó cég a nyertes ajánlattevő tulajdonában van, továbbá mert az árándokolás ebben a tekintetben módosításra került. Kifejtette, hogy a 2024. szeptember 2-i iratbetekintésen szembesült azzal a ténnyel, hogy a nyertes ajánlattevő a kiegészítő árándokolásában a diszpécsterszolgálat vonatkozásában alvállalkozót kíván igénybe venni, melyre vonatkozóan korábban a Kbt. 66. § (6) bekezdésre adott nyilatkozatában ez nem volt megállapítható, nem került feltüntetésre. Az utólagos igazolás nem helyettesítheti, ha az egyértelmű felhívásra az ajánlattevő nem ad megfelelő tartalmú választ, nem lehet helye ismételt felhívásnak, mert a Kbt. 72. § (3) bekezdése csak további, a megadott árándokolásra épülő tájékoztatáskérés lehetőségét biztosítja. Nyilatkozott, hogy a nyertes ajánlattevő nevesítette és a díjakat is ismertette az árándokolás objektív alátámasztása során a személy és vagyoni tevékenység vonatkozásában két lehetséges alvállalkozói árajánlattal. Ebben az esetben fennállhat, hogy az ajánlattevő által még nem eldöntötte, nem ismert, hogy melyik alvállalkozót vonja be a teljesítésbe. A diszpécsterszolgálat esetében viszont csak egyetlen megnevezett alvállalkozó és díja volt ismert az ajánlattétel időpontjában a dokumentum dátuma alapján, melyet maga az ajánlatkérő a vitarendezési kérelemre adott válaszában erősít meg, illetve a 2024. szeptember 18-i iratbetekintés. Álláspontja szerint az ajánlatkérő árándokolási felhívása egyértelműen meghatározta azon költségelemeket, amelyekben keresztül az ajánlattevőnek be kellett mutatni az ajánlati ár megalapozottságát. A felsoroláson túl az ajánlatkérő kérte, hogy szerepeltessenek minden olyan releváns költségelemet is, amelyet a megajánlott óradíj kialakításakor figyelembe vettek. Az ajánlatkérő kifejezetten felhívta a nyertes ajánlattevőt az alábbiakra: „Tekintettel arra, hogy ajánlatukban akként nyilatkoztak, hogy a szerződés teljesítéséhez alvállalkozót is igénybe kívánnak venni, kérjük, hogy indokolásukban csatolják be az alvállalkozói díj mértékét alátámasztó dokumentumokat (előszerződés, indikatív ajánlat stb.) is.” A nyertes ajánlattevő által a kiegészítő árándokolás kérésre becsatolt alvállalkozói dokumentum a diszpécsterszolgálat ellátás vonatkozásában viszont „az ajánlattételt megelőző keltezésű”, azaz a nyertes ajánlattevőnek ezen dokumentum és ezen árajánlat alapján kellett képeznie árajánlatát, az ajánlati ár megalapozottságát is ezen árajánlat ismeretében nyújtotta

be. Az ajánlatkérő a 2024. augusztus 22-i kiegészítő árindokolás kérés 4. pontjában kifejezetten felhívja a nyertes ajánlattevőt, hogy részletezze, hogy a benyújtott ártáblázat mely sora, mekkora összegben és hogyan nyújt fedezetet a közbeszerzési dokumentum részét képező feladat-specifikációban szereplő 0-24 órás diszpécsterszolgálat költségére. A 2024. augusztus 28-i előzetes vitarendezési kérelemre adott válasz II. g) pontjában már határozott állásponttal rögzíti, hogy az ajánlattevő árindokolásában és kiegészítő árindokolásában részletesen levezette, továbbá árajánlattal is alátámasztotta a 0-24 órás diszpécsterszolgálatkal kapcsolatos költségeket. Az ajánlatkérő a 2024. szeptember 11-i előzetes vitarendezési kérelemre adott válaszában elbagatellizáltan már azt fejt ki, hogy a feladat teljesítés nem bír alapvető fontossággal, annak költsége nem éri el a nyertes ajánlattevő ajánlati árának az egy ezrelékét sem. Szintén itt is hangsúlyozza, hogy a nyertes ajánlattevő sem az alap, sem a kiegészítő árindokolás során nem változtatta meg a diszpécsterszolgálatkal kapcsolatos költségeit. Az ajánlatkérő a 2024. szeptember 24-i válaszát már olyan eddigi tapasztalatra alapozza (a diszpécsterszolgálat napi tényleges feladatellátásának időtartama legfeljebb 30-40 percre tehető), mely teljes mértékben elfogadhatatlan. Az ajánlatkérőnek az ajánlatok bírálata során a benyújtott árindokolásban, kiegészítő árindokolásban közölt tényadatok, a csatolt dokumentumok alapján szükséges döntést hoznia az ajánlati ár megalapozottságáról, nem pedig tapasztalataira hivatkozva.

15. Azon ajánlatkérői hivatkozással kapcsolatosan, amely szerint a feladat a műszaki specifikációban csupán néhány sor, illetve nem számottevő, felhívta a kérelmező a figyelmet arra, hogy az ajánlatkérő a közbeszerzési dokumentumokban nem tett különbséget az előírt feladatok esetében, így a diszpécsterszolgálat is a szerződés teljesítés elengedhetetlen része. Idézte a keretmegállapodástervezet 2.6. pontját, a közbeszerzési dokumentáció 11.1. pontját, továbbá a műszaki leírás IX. pontját. Kifejtette, hogy az ajánlatkérő számára is ismert a diszpécsterszolgálatra vonatkozó alvállalkozó árajánlat, mely az ajánlati ár megalapozottságát, ezen belül a diszpécsterszolgálatra vonatkozó költség-tervezés alátámasztására szolgál. Ez a dokumentum többek között tartalmazza a 0-24 órás rendelkezésre állást, szakmai támogatást, adminisztrálást telefonközponton keresztül, 40.000 Ft/hó összegben és a keretmegállapodás teljes 24 hónapos időtartamára érvényes. A mellékletben felsorolásra kerültek a diszpécsterszolgálati feladatok: őrszolgálat email/telefon kezelése, fogadása; őrszolgálati létszám ellenőrzése; élőerős állomány felügyelete, szűrőpróbaszerű ellenőrzése; a kihelyezett 24 órás járőrellenőrző rendszer felügyelete; a teljesítés telefonon történő 24 órás támogatása; az ellenőrző vizsgálatok, jelentések, esetleges események beérkező feldolgozása, naplózása. A diszpécsterszolgálat feladat elhagyása és elbagatellizálása azt eredményezné, hogy az eljárás megindításához képest bővülne azon gazdasági szereplők köre, akik megfelelhetnek volna a műszaki követelménynek és így ez a szolgáltatás alapvetően befolyásolhatta a gazdasági szereplők arra vonatkozó döntését, tudnak-e ajánlatot tenni az eljárásban. A diszpécsterszolgálat a szerződés teljesítéssel kapcsolatos és előírt irányítás, ellenőrzés lényeges része, sőt kifejezetten olyan tevékenységeket is felügyel 24 órában, mint pl. a járőrellenőrzés, ill. egyéb ellenőrzések, amelyek a keretmegállapodás 25.3. pont szerint a napi szintű 11 pontból álló minőségi kritérium része, azaz a szerződés teljesítés igenis egy nagyon fontos, jelentős és lényeges része. Ezen feladat nélkül a szerződés nem valósítható meg szakmailag megfelelően és teljes körűen, kihatással van a teljesítésre, annak minőségére, határidőkre. Egyértelműen megállapítható, hogy az alvállalkozói árajánlat a diszpécsterszolgálat 0-24 órás ellátását kell, hogy biztosítsa mind szakmai, mind pénzügyi teljesíthetőség figyelembe vételével. Az ajánlattevőnek az ajánlati ár képzésénél, az alvállalkozói teljesítéssel kapcsolatos költségkalkulációnál ugyanúgy figyelembe kell vennie a foglalkoztatási formát, az egyéb, teljesítéssel összefüggő költségeket és az ajánlatában ezen szempontok szerinti megalapozott költséget kell beépítenie. A kérelmező szerint az alvállalkozói havi 40.000.-Ft-

os díj a szerződés teljes 24 hónapjára nem fedezi a diszpécsterszolgálat 0-24 órában történő rendelkezésre állását. A 40.000.-Ft/hó díj semmilyen formában nem került kibontásra, levezetésre, a munkajogi szempontok sem kerültek bemutatásra, annak ellenére, hogy az ajánlati ár megalapozottságának objektív alátámasztására ugyanúgy köteles az ajánlattevő csatolni a számszaki levezetést, mint a saját vállalatából adódó költségek levezetését. Az ajánlattevőnek alvállalkozó bevonás esetén meg kell győződnie arról, hogy az adott vállalat a szerződés teljes időtartamára tartható. Az ajánlattevő ugyanis alvállalkozó bevonása esetén is felelős a teljes szerződés teljesítéséért, illetve az ellenszolgáltatás közvetlen jogosultja is ő lesz, ennek megfelelően nem mentesülhet az indokolási kötelezettsége alól arra hivatkozva, hogy az adott részt alvállalkozó teljesíti.

16. Kifejtette a kérelmező, hogy a Kbt. 72. § (2) bekezdése alapján az árindokolásnak objektívnek kell lennie, a (3) bekezdés alapján az ajánlattevő kötelezettsége, hogy minden tény, adatot, kalkulációt az ajánlattevő rendelkezésére bocsásson. Az árindokolás kiegészítése során a benyújtott ajánlat magyarázatára, kiegészítésére van lehetőség. A feltett kérdéseket meg kell válaszolni, azok figyelmen kívül hagyására nincs lehetőség. Az ajánlattevő a 0-24 órás diszpécsterszolgálattal kapcsolatos alvállalkozói ajánlatát nem nyújtotta be az alapárindoklásában, így a Kbt. 73. § (2) bekezdése szerint érvénytelen, mert aránytalanul alacsony árát nem támasztotta alá az árindoklás kérésekben foglaltak szerint. A kérelmező hangsúlyozta, hogy az ajánlatkérő felhívása egyértelmű volt, megadta a költségelemeket, majd kérte további releváns költségelem megadását is, amelyet a megajánlott óradíj kalkulálásakor figyelembe vett, s itt nevesítette is az alvállalkozói teljesítéssel kapcsolatos költséget is. Továbbá pirossal kiemelten hívta fel az alvállalkozó teljesítéssel kapcsolatos alvállalkozói díj mértékét alátámasztó dokumentumok benyújtását is. Kifejtette, hogy szerinte az ajánlatkérő a 2024. február 23-i árindokolás kéréskor nem volt olyan információ birtokában, hogy a diszpécsterszolgálat ellátására is alvállalkozó kerül bevonásra a nyertes ajánlattevő által. Az ajánlattevő bizonyosan már az ajánlati ár kalkulálása során az alvállalkozói árajánlat alapján kalkulálta költséget, melyet alátámaszt a hiánypótlást követően kitöltött Kbt. 66. § szerinti EKR űrlap nyilatkozat, illetve a később becsatolt, de az ajánlattételi határidőt megelőző alvállalkozó árajánlat a KALOSEC Kft.-től. A nyertes ajánlattevő az árindokolásában az objektív ármagyarázatát ezen alvállalkozói díjra alapozta, de a dokumentumot csak a kiegészítő árindokolás kérés keretében utóbb csatolta, melyre már nem volt lehetősége.

17. A 2024. szeptember 18-i iratbetekintést követően tényként megállapítható, hogy az árajánlatot adó cég a nyertes ajánlattevő ügyvezetőjének tulajdonában áll, ezáltal a benyújtott dokumentumot nem lehet objektívnek tekinteni. De ugyanez elmondható a személy és vagyoni tevékenység ellátása esetében „objektív” árajánlatot adó Szentinel Security Consulting Kft.-ről is, amelynek az ügyvezetője a nyertes ajánlattevő vagyoni védelmi igazgatója (<https://szentinel.hu/amire-buszkek-vagyunk/csapatunk/>) ill. a feltételezeten ruházati árajánlatot adó (csak a cég neve vált ismertté) cég esetében, az ügyvezető, a nyertes ajánlattevő tulajdonossal azonos lakcímen lakik. A kérelmező szerint a nyertes ajánlattevő a verseny tisztaság alapvető követelményét is megsértette a fentiek alapján.

18. A kérelmező hivatkozott az ajánlatkérő 2024. augusztus 22-i kiegészítő árindokolás kérésére, melyben kifejezetten arra kérdez rá, hogy az ártáblázat mely sora, mekkora összegben és hogyan nyújt fedezetet a diszpécsterszolgálat költségére. Ennek alapján a kérelmező feltételezte, hogy a költség nem volt egyértelműen beazonosítható, nem volt külön költségsoron feltüntetve, hanem valamely gyűjtő kifejezéssel lett helyettesítésre, mely alkalmas volt az árindokolás benyújtását követően arra, hogy konkrét költségeket a nyertes

ajánlattevő bele magyarázzon. Az ajánlatkérő kiegészítő árendokolás felhívása a fentiekre enged következtetni, illetve ha egyértelműen megállapítható volt már az árendokolásból a költség levezetése, számszaki adatokkal alátámasztása, abban az esetben az ajánlatkérő bírálata nem volt megfelelő, sőt félre vezető volt egy olyan helyzetben, amikor az ajánlat teljes tartalma üzleti titok és a kérelmezőnek bíznia kell az ajánlatkérő megalapozott és szakszerű, tényszerű válaszaiban, eljárási cselekményeiben.

19. A kérelmező szerint az ajánlatkérő megsértette a Kbt. 69. § (1) és (2) bekezdésében előírt bírálati kötelezettségét, mely alapján nem érvénytelenítette a Kbt. 73. § (2) bekezdés alapján nyertes ajánlattevő ajánlatát.

20. A D.615/2024. szám alatt folytatott jogorvoslati eljárás során, 2024. október 17-én tett észrevételében korábbi nyilatkozatait megismételve felhívta a figyelmet, hogy az ajánlatkérő maga is elismerte, hogy a diszpécsterszolgálatra kalkulált költség alátámasztására a nyertes ajánlattevő kiegészítő árendokolásában csatolta a Kalosec Kft. ajánlatát. Hangsúlyozta, hogy az ajánlatkérő 2024. február 13-i indoklaskérése egyértelmű volt, abban kérték valamennyi releváns költségelem szerepeltetését. Az ajánlatkérői észrevétellel kapcsolatosan előadta, hogy azok annyiban helytállóak, hogy konkrétan maga a diszpécsterszolgálat kifejezést/költségelemet nem tartalmazta az árendokolás kérés, de a minden olyan releváns költségelem kifejezett felhívás alapján már az árendokolásnak magában kellett volna foglalnia a műszaki követelményben előírt minden, azaz pl. a dokumentáció 59. oldal IX. pontjában kötelezettségként előírt diszpécsterszolgálatot is. Az ajánlatkérőnek a 374/2021. (VI. 30.) Korm. rendelet 4. § (2) bekezdésére történő hivatkozásával kapcsolatosan kifejtette, hogy bár az alap árendokolás kérésben nem került kifejezetten előírásra a felsorolt költségek bemutatása, ennek ellenére ajánlatkérő még sem tekinthet el ezen költségek bemutatásától – hiszen ezek is releváns költségelemek.

21. Azon ajánlatkérői kifogással összefüggésben, amely arra vonatkozott, hogy több kérelmi elemet tartalmaz a jogorvoslati kérelem, kifejtette, hogy a kérelmező 2024. szeptember 4-i vitarendezési kérelme II. ponttal jelölt kérelmi eleme (a-d) alpontokban szedve, részletesen külön-külön megfogalmazva jelölte meg a feltételezett jogsértéseket. Vitatta, hogy az előzetes vitarendezési kérelem és a jogorvoslati kérelem esetében eltérő szempontoknak kell érvényesülniük a kérelmi elemek száma meghatározását illetően. A megsértett jogszabályhelyek megjelölésével összefüggésben kifejtette, hogy vannak nem egyértelmű helyzetek, amikor a felek között konkrét rendelkezések jogértelmezési kérdésében áll fent jogvita, például az árendokolás elfogadhatóság szabályai tekintetében. Itt már az alapelvek érvényesüléséről is beszélhetünk. Tehát a felsorolt jogszabályi pontok nem külön-külön feltételezett jogsértések, hanem egyetlen jogsértés ok-okozati összefüggése és az alapvető sérelem megjelölése is ebből a jogvitából következik. Nyilatkozott, hogy a jogorvoslati kérelemben megjelölt alapvető sérelem nem külön kérelmi elemként került megjelölésre, hanem mert ajánlatkérő – konkrét rendelkezés megsértésén túl – megsértette az esélyegyenlőség és egyenlő bánásmód elvét, amikor a korábbi nyertes ajánlattevő (Safety Kft.) ajánlatát objektivitás hiánya miatt érvénytelenítette, ugyanakkor ezt nem tette meg a SZENTINEL Kft. ajánlata esetében és ezáltal a kérelmezőt hozta hátrányos helyzetbe. Továbbá előadta, hogy a nyertes ajánlattevő megsértette a verseny tisztaságát – konkrét rendelkezés megsértésén túl –, amikor az árendokolás benyújtását követően egy előzetes vitarendezési kérelem keretein belül kiadott kiegészítő árendokolás benyújtása során, a korábban nem/vagy rosszul kalkulált költséget egy, az ügyvezető másik tulajdonában álló Kft.-vel kívánta igazolni, mely igazolást és az alvállalkozói nyilatkozatot ajánlatkérő konkrét felhívása ellenére korábban, az árendokolással egy időben elmulasztotta benyújtani. A

kérelmező hivatkozott arra, hogy az ajánlatkérő jól körülhatárolható módot és két vitatott elemet említ, de azt már nem veszi figyelembe, hogy a vitarendezési kérelem II. eleme, a-d alpontokból áll. Végül nyilatkozott, hogy az ajánlatkérő szerint a 40.000.-Ft + ÁFA összegű díj megalapozott, de hogy ezt milyen adatokra, számításokra alapozza, sehol nem ismerteti.

Az ajánlatkérő nyilatkozatai

22. Az ajánlatkérő kérte a jogorvoslati kérelem elutasítását, továbbá a kérelmező kötelezését nettó 600.000.-Ft ügyvédi munkadíj megfizetésére. Nyilatkozott, hogy a közbeszerzés saját forrásból valósul meg.

23. Általánosságban kifejtette, hogy a jogorvoslati kérelem a Kbt. 3. § 16. pontjának megfelelően kettőnél több kérelmi elemre vonatkozik. Abban ugyanis szerepel megsértett jogszabályhelyként a Kbt. 2. § (1) és (2) bekezdése, a Kbt. 69. § (1) – (3) bekezdése, a Kbt. 72. § (2) bekezdése, a Kbt. 73. § (2) bekezdése, valamint a Kbt. 80. § (3) bekezdése, és szerinte minden egyes jogszabályhely, mely a kérelmező álláspontja szerint megsértésre került az ajánlatkérő által, külön – külön kérelmi elemnek számít. A kérelme szerint egyrészt azért minősül érvénytelennek a kérelmező szerint a nyertes ajánlat, mert a diszpécsterszolgálat vonatkozásában a nyertes ajánlattevő alvállalkozót kíván igénybe venni, amely indok nem tekinthető objektívnek, tekintettel arra, hogy az alvállalkozói ajánlatot adó cég a nyertes ajánlattevő tulajdonában van, továbbá mert az árindokolás ebben a tekintetben módosításra került. A fentiekén túl a kérelmező a jogorvoslati kérelmének későbbi részében már a személy és vagyonőri tevékenység ellátása, illetve a ruházati beszállító kapcsán benyújtott, kettő másik alvállalkozói/beszállítói árajánlatot jelölte meg, mint nem objektív alvállalkozói ajánlatokat, illetve rögzítette, hogy az ajánlattevő a verseny tisztaság alapvető követelményét is megsértette. Az ajánlatkérő szerint a kérelmező a jogorvoslati kérelmében a megjelölteken kívül több kérelmi elemet jelölt meg, azonban elmulasztotta az egyes kérelmi elemek kapcsán alátámasztani az érdeksérelmet, valamint a jogsértés tudomására jutásának időpontját igazolni, továbbá az 1-3 kérelmi elemek esetén irányadó igazgatási szolgáltatási díjat fizette meg.

24. Hivatkozott arra, hogy a kérelmező a 2024. augusztus 15-én benyújtott előzetes vitarendezési kérelmében feltételezte, hogy a nyertes ajánlattevő a műszaki feladatspecifikációban meghatározott, 0-24 órás diszpécsterszolgálat költségével nem, vagy alul kalkuláltan tervezett. Az ajánlatkérő 2024. augusztus 22-én - annak érdekében, hogy a lehető legtöbb információ álljon rendelkezésére a diszpécsterszolgáltatásra tervezett költség gazdasági észszerűséggel történő összeegyeztethetőségének ellenőrzésére - kiegészítő árindoklaskérés keretében kérte a nyertes ajánlattevőt annak részletezésére, hogy a benyújtott ártáblázat mely sora, mekkora összegben és hogyan nyújt fedezetet a közbeszerzési dokumentumok részét képező feladatspecifikációban szereplő 0-24 órás diszpécsterszolgálat költségére. A nyertes ajánlattevő ezen kötelezettségének eleget tett, mégpedig oly módon, hogy nem módosította, csupán kiegészítette, tovább részletezte, illetve alábontotta az árindokolásában foglalt információkat. Hivatkozott arra az ajánlatkérő, hogy a Kbt. 2. § (2) bekezdése 2023. szeptember 1-i módosítása eredményeként már nem csak az esélyegyenlőség és egyenlő bánásmód alapelvét, hanem az arányosság elvét is tartalmazza. A Közbeszerzési Hatóság keretében működő Tanács aránytalanul alacsony ár vizsgálatával kapcsolatos útmutatója (2024. szeptember 12.) több esetben hangsúlyozza az arányosság elvének az aránytalanul alacsony ár vizsgálata során szükséges alkalmazását, azaz annak a fontosságát, hogy az ajánlatkérő által a közbeszerzési eljárás során alkalmazni kívánt intézkedések, eszközök ne haladják meg a kitűzött cél eléréséhez szükséges mértéket. Ajánlatkérő az

ajánlattevői megajánlások megalapozottságának vizsgálata során mindvégig szem előtt tartotta az észszerűség elvének történő megfelelést.

25. A diszpécsterszolgáltatásra vonatkozóan kalkulált költség alátámasztásaként a nyertes ajánlattevő kiegészítő indokolásában egy, a Kalosec Szolgáltató Kft.-től származó árajánlatot is csatolt. Az ajánlatkérő szerint az a tény, hogy az árajánlatot adó cég a nyertes ajánlattevő ügyvezetőjének a résztulajdonában van, a jelen ügy szempontjából nem releváns, nem ütközik a Kbt. semelyik előírásával sem. Az ajánlatkérőnek nincs arra vonatkozó kötelezettsége sem, hogy az árindokolások során becsatolt árajánlatot adó gazdasági szereplők tulajdonosi körét vizsgálja. Azzal kapcsolatosan pedig, hogy a diszpécsterszolgáltatásra vonatkozó árajánlat csak a kiegészítő árindokoláskérést követően került becsatolásra az ajánlattételi határidőt megelőző dátummal, az alábbiakat adta elő. A következetes döntőbizottsági joggyakorlat szerint az ajánlatkérő nem nyomozóhatóság, nyomozati cselekményt nem végez, döntését a rendelkezésére álló dokumentumok alapján kell meghoznia. A fentebb hivatkozott útmutatóban továbbá külön kiemelésre is kerül, hogy „főszabály szerint az ajánlatkérőnek nincs vizsgálati kötelezettsége az alvállalkozói árajánlatok tekintetében, illetve az ajánlatkérőnek ebben az esetben nem az igazolási módként benyújtott irat – jogi vagy pénzügyi szempontú – vizsgálatát kell elvégeznie, hanem az alvállalkozó által tett megajánlást, annak összszerszerűségét kell ellenőrizni az ajánlattevői megajánlás alátámasztottságának megállapítása érdekében”. A diszpécsterszolgáltatás tekintetében a nyertes ajánlattevő által kalkulált díj összszerszerűségét illetően kifejtette, hogy nem helytálló a kérelmező azon állítása, hogy az ajánlatkérő nem támaszkodhat a korábbi, hasonló tárgyú szerződése alapján szerzett tapasztalataira a diszpécsterszolgálat napi tényleges feladatellátásának időtartamára és költségére vonatkozóan. Az útmutató szerint „annak megítéléséhez, hogy a szerződés tárgya milyen ajánlati áron valósítható meg, az ajánlatkérő többek között a korábbi tapasztalataira, a becsült érték meghatározásakor figyelembe vett adatokra, valamint a piaci viszonyokra tud támaszkodni. A diszpécsterszolgálatra vonatkozó 40.000.-Ft + áfa/hónap összegű díj megalapozott, tekintettel arra, hogy a diszpécsterszolgálat típusú szolgáltatás a 0-24 órában történő rendelkezésre állás mellett nem jelent folyamatos tevékenységet, feladatellátást. A diszpécsterszolgálat a beérkező telefonhívásokat kezeli, és naplózza, szükség esetén támogatást nyújt, valamint szűrőpróbaszerű telefonhívásokkal ellenőrzi, felügyeli a személy- és vagyoni szolgálat ellátását. Az ajánlatkérő eddigi tapasztalataira tekintettel a diszpécsterszolgálat napi tényleges feladatellátásának időtartama legfeljebb 30-40 percre tehető. Az ajánlatkérő a diszpécsterszolgáltatást végző szakember vonatkozásában nem írt elő semmilyen végzettséget, az akár alapfokú végzettséggel is ellátható. A fentekre tekintettel ajánlatkérő a diszpécsterszolgálatra vonatkozó 40.000.-Ft + áfa/hónap összegű díj ajánlatkérő álláspontja szerint gazdaságilag megalapozott. Nyilatkozott, hogy a döntése során figyelembe vette azt a körülményt is, hogy a nyertes ajánlattevő számára ajánlatot tett gazdasági szereplő árajánlatában jelezte, hogy az a két cég közötti tartós üzleti kapcsolaton alapuló egyedi ajánlat, melyet egyéb partnerei részére nem (vagy nem ilyen feltételekkel) biztosít. A Kbt. 72. § (2) bekezdés c) pontja szerint az ajánlatkérő figyelembe veheti az olyan objektív alapú indokolást, amely a teljesítésnek az ajánlattevő számára kivételesen előnyös körülményeire vonatkozik. A tartós üzleti kapcsolaton alapuló egyedi ár nyilvánvalóan kivételesen előnyös körülményt jelent a nyertes ajánlattevő számára. Az útmutató is megerősíti ezen értelmezést („aránytalanul alacsony ár miatt csak akkor nyilvánítható az ajánlat érvénytelenné, ha a közölt információk nem indokolják megfelelően, hogy a szerződés az adott áron vagy költséggel teljesíthető. Ennek megítélésében nem játszhat szerepet az, hogy az ár adott esetben akár nagymértékben eltér a piacon hasonló termékért, szolgáltatásért rendszerint kért szokásos ellenszolgáltatástól. Amennyiben tehát az ajánlattevő le tudja vezetni az árának a megalapozottságát, a beszerzési árát, akkor az ajánlatkérőnek

nincsen jogszerű lehetősége ezen okból érvénytelenné nyilvánítani az ajánlatot”). Az ajánlatkérő - anélkül, hogy bagatellizálná a diszpécserszolgálati tevékenység szükségességét – fenntartotta végül azon korábbi álláspontját is, hogy ezen részfeladat költsége a teljes ajánlati óradíjhoz viszonyítva elenyésző mértékű. Az útmutató alapján „aránytalannak tekinthető egy olyan kiegészítő árindokolás kérés, ahol száz/ezer forintos nagyságrendű tételekre vár magyarázatot az ajánlatkérő egy milliárdos nagyságrendű beruházás esetén”. Az útmutató szerint „az arányosság elvével is összhangban van, ha az ajánlattevő az egyéb (beszerzés tárgya tekintetében kisebb jelentőségű) tételeket a tartalék soron tünteti fel”, azaz adott esetben az sem feltétlenül jelentené az ajánlat érvénytelenségét, ha a nyertes ajánlattevő ezen tételt a tartalékból finanszírozta volna. Azon kérelmezői állásponttal kapcsolatosan, amely szerint a nyertes ajánlattevő ajánlatát érvénytelenné kellett volna nyilvánítani, tekintettel arra, hogy a diszpécserszolgálattal kapcsolatos árajánlatot nem nyújtotta be már az alap árindokolásában, kérte figyelemmel lenni arra, hogy az alap árindokoláskérésében nem írta elő kifejezetten a diszpécserszolgáltatásra vonatkozó költségelem kimutatását. A nyertes ajánlattevőnek nem merült fel kötelezettsége sem a diszpécserszolgálattal kapcsolatos költségnek az alap árindokolásban történő kimutatására, sem az arra vonatkozó árajánlat benyújtására vonatkozóan. Továbbá a kiegészítő árindokoláskérés keretében nem került sor a nyertes ajánlattevő részéről az alap indokolás módosítására, csupán annak kiegészítése, további magyarázata, egy adott költségvetési sor részletesebb kibontása, illetve árajánlattal történő alátámasztása történt meg. A Kbt. 66. § (6) bekezdése szerinti, alvállalkozókról szóló nyilatkozat és a kiegészítő árindokolásban közölt információk közötti ellentmondás feloldása pedig az érintett nyilatkozatnak a 2024. szeptember 11-i keltezésű hiánypótlás keretében történő módosításával feloldásra került. A hiánypótlás megfelelt a Kbt. 71. § (3) bekezdésében foglaltaknak.

A Döntőbizottság D.615/17/2024. számú határozata és a Fővárosi Törvényszék 103.K.704.280/2024/11. számú ítélete

26. A Döntőbizottság a 2024. október 28-án a D.615/17/2024. szám alatt hozott határozatával a jogorvoslati kérelem első kérelmi elemét elutasította, a második kérelmi elem körében jogsértést állapított meg az ajánlatkérő terhére és ezt meghaladóan a jogorvoslati kérelemnek a nyertes ajánlattevő ajánlata érvényességét kifogásoló része tekintetében a jogorvoslati eljárást megszüntetette. A Döntőbizottság továbbá felhívta a Közbeszerzési Hatóság Titkárságát, hogy a kérelmező számlájára utaljon vissza 2.985.770.-Ft igazgatási szolgáltatási díjat és kötelezte az ajánlatkérőt, hogy fizessen meg a kérelmező részére 300.000.-Ft. igazgatási szolgáltatási díjat.

27. A kérelmező keresete alapján eljáró Fővárosi Törvényszék a 103.K.704.280/2024/11. szám alatt hozott ítéletével a D.615/17/2024. számú határozatot a jogorvoslati kérelemnek a nyertes ajánlattevő ajánlata érvényességét kifogásoló része tekintetében az eljárás megszüntetéséről szóló döntése részében megsemmisítette és a Döntőbizottságot e tekintetben új eljárásra kötelezte. Az ítélet [38] pontja az alábbiakat tartalmazta: „Az új eljárásban az alperes köteles megállapítani, hogy a jogorvoslati kérelemnek a nyertes ajánlattevő ajánlata érvényességét kifogásoló része a törvényi határidőben került előterjesztésre és ennek megfelelően köteles érdemben megvizsgálni a felperes jogorvoslati kérelmét.”

A Döntőbizottság megismételt eljárása, a megismételt eljárásban hozott döntése és annak indokai

28. A Döntőbizottság a megismételt eljárásban hiánypótlásra hívta fel a kérelmezőt, amely a hiánypótlás során igazolta 1.942.886.-Ft igazgatási szolgáltatási díj megfizetését, továbbá nyilatkozott, hogy a nyertes ajánlattevő ajánlatának jogsértő érvényessé nyilvánítása körében egy kérelmi elemet kíván előterjeszteni. A Döntőbizottság ezt követően a D.738/2/2025. számú végzésével a megismételt jogorvoslati eljárást az alábbi egy kérelmi elem tekintetében megindította: „a nyertes ajánlattevő ajánlatának érvényessé nyilvánítására a közbeszerzésekről szóló 2015. évi CXLI. törvény (a továbbiakban: Kbt.) 69. § (1) – (2) bekezdésébe ütközően került sor, az ajánlat érvénytelen a Kbt. 73. § (2) bekezdése alapján, mivel az árándokolás szerint a diszpécsterszolgálat vonatkozásában alvállalkozót kíván igénybe venni, amely indok nem tekinthető objektívnek, tekintettel arra, hogy az árájánlatot adó cég a nyertes ajánlattevő tulajdonában van, továbbá mert az árándokolás ebben a tekintetben módosításra került.” A nyertes ajánlat érvényességét kifogásoló kérelmi elem az alapeljárásban hozott D.615/8/2024. számú végzésben foglaltakkal megegyezően került feltüntetésre a megismételt eljárást megindító végzésben.

29. Az ajánlatkérő a megismételt jogorvoslati eljárásban a kérelmi elemek számával kapcsolatban terjesztett elő észrevételeket, illetve megismételte az alapjogorvoslati eljárásban általa előadottakat.

30. A kérelmező nyilatkozott az ajánlatkérőnek a kérelmi elemek számát érintő előadására, majd a jogorvoslati kérelem érdemébe tartozó további előadásokat tett.

31. A közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény 97. § (4) bekezdése szerint a bíróság határozatának rendelkező része és indokolása a megismételt eljárásban és a cselekménynek a bíróság határozatával elrendelt megvalósítása során köti az eljáró közigazgatási szerveket.

32. A Fővárosi Törvényszéknek az alperest új eljárás lefolytatására kötelező ítélete úgy rendelkezett, hogy az alperes érdemben bírálja el a kérelmező által előterjesztett, nyertes ajánlattevő ajánlata érvényességét kifogásoló jogorvoslati kérelmet. Az ítéletből nem következett, hogy az alperesnek a megismételt eljárásban további cselekményeket kell foganatosítani, esetleg a kérelmi elemek körében kellene vizsgálatot végeznie. Így a Döntőbizottság kizárólag az eredeti jogorvoslati kérelem tárgyává tett kérelmi elem körében előadott körülményeket vizsgálta meg, a fentiekre tekintettel nem vette figyelembe az ügyfelek megismételt eljárás során előterjesztett további észrevételeit. Mivel a kérelmező nyertes ajánlattevő ajánlata érvényességét vitató egyetlen kérelmi elemének tartalma az alapjogorvoslati eljárás során rögzült és az a perben sem került vitatásra, sőt a kérelmező a megismételt eljárás hiánypótlása során is fenntartotta, hogy a Kbt. 3. § 16. pontja értelmében egy kérelmi elemet képez a jogorvoslati kérelme, a Döntőbizottság a megismételt eljárásban abban a kérdésben foglalt állást, hogy a nyertes ajánlattevő ajánlatának érvényessé nyilvánítására a Kbt. 69. § (1) – (2) bekezdésébe ütközően került-e sor, illetve az ajánlat érvénytelen-e a Kbt. 73. § (2) bekezdése alapján, mivel az árándokolás szerint a diszpécsterszolgálat vonatkozásában alvállalkozót kíván igénybe venni, amely indok nem tekinthető objektívnek, tekintettel arra, hogy az árájánlatot adó cég a nyertes ajánlattevő tulajdonában van, továbbá mert az árándokolás ebben a tekintetben módosításra került.

33. A Döntőbizottság a határozat szövegezésekor figyelemmel volt a Kbt. 145. § (1) bekezdése alapján alkalmazandó általános közigazgatási rendtartásról szóló 2016. évi CL. törvény 27. § (2) bekezdésére és a SZENTINEL Kft. által üzleti titokká nyilvánított 2024. február 27-i és 2024. augusztus 27-i indoklásait nem jelenítette meg döntésében.

34. A jogorvoslati kérelem érdemére a Kbt. alábbi, a tárgyi közbeszerzési eljárás megindításakor hatályos előírásai irányadók:

35. A Kbt. 72. § (1), (2) és (3) bekezdései szerint:

(1) Az ajánlatkérő az értékelés szempontjából lényeges ajánlati elemek tartalmát megalapozó adatokat, valamint indokolást köteles írásban kérni és erről a kérésről a többi ajánlattevőt egyidejűleg, írásban értesíteni, ha az ajánlat a megkötni tervezett szerződés tárgyára figyelemmel aránytalanul alacsony összeget tartalmaz az értékelési szempontként figyelembe vett ár vagy költség, vagy azoknak valamely önállóan értékelésre kerülő eleme tekintetében.

(2) Az ajánlatkérő figyelembe veheti az olyan objektív alapú indokolást, amely különösen

a) a gyártási folyamat, az építési beruházás vagy a szolgáltatásnyújtás módszerének gazdaságosságára,

b) a választott műszaki megoldásra,

c) a teljesítésnek az ajánlattevő számára kivételesen előnyös körülményeire,

d) az ajánlattevő által ajánlott áru, építési beruházás vagy szolgáltatás eredetiségére,

e) a 73. § (4) bekezdése szerinti környezetvédelmi, szociális és munkajogi követelményeknek való megfelelésre, vagy

f) az ajánlattevőnek állami támogatások megszerzésére való lehetőségére vonatkozik.

(3) Az ajánlatkérő az indokolás elfogadhatóságának megítéléséhez – ha az elfogadhatóság kétséges – további kiegészítő indokolást kérhet az ajánlattevőtől, a többi ajánlattevő egyidejű értesítése mellett. Az ajánlattevő kötelessége az ajánlati ára megalapozottságára vonatkozó minden tény, adatot, kalkulációt az ajánlatkérő rendelkezésére bocsátani ahhoz, hogy megfelelő mérlegelés eredményeként az ajánlatkérő döntést hozhasson az ajánlati ár megalapozottságáról. Az ajánlatkérő köteles érvénytelennek nyilvánítani az ajánlatot, ha a közölt információk nem indokolják megfelelően, hogy a szerződés az adott áron vagy költséggel teljesíthető.

(4) Nem megfelelő az indokolás különösen, ha megállapítható, hogy az ajánlat azért tartalmaz aránytalanul alacsony árat vagy költséget, mert nem felel meg a 73. § (4) bekezdése szerinti környezetvédelmi, szociális és munkajogi követelményeknek. Az ajánlatkérő az ajánlat megalapozottságának vizsgálata során ennek megítéléséhez az adott ágazatban kötelezően alkalmazandó irányadó munkabérekről is tájékoztatást kérhet az ajánlattevőtől.

A Kbt. 73. § (2) bekezdése szerint az (1) bekezdésben foglaltakon túl az ajánlat érvénytelen, ha aránytalanul alacsony ellenszolgáltatást vagy más teljesíthetetlen feltételt tartalmaz [72. §].

A Kbt. 73. § (4) bekezdése szerint az (1) bekezdés e) pontja alapján érvénytelen az ajánlat különösen, ha nem felel meg azoknak a környezetvédelmi, szociális és munkajogi követelményeknek, amelyeket a jogszabályok vagy kötelezően alkalmazandó kollektív szerződés, illetve a 4. mellékletben felsorolt környezetvédelmi, szociális és munkajogi rendelkezések írnak elő. A Közbeszerzési Hatóság – a foglalkoztatáspolitikáért felelős miniszter által minden évben rendelkezésére bocsátott adatszolgáltatás alapján – tájékoztatást tesz közzé honlapján a Magyarországon egyes ágazatokban alkalmazandó kötelező legkisebb munkabérről.

36. A Döntőbizottság rögzíti, hogy a Kbt. 72. § (1) bekezdése alapján az ajánlatkérő akkor köteles indokolást kérni az ajánlattevőtől, ha az ajánlat a megkötni tervezett szerződés

tárgyára figyelemmel aránytalanul alacsony összeget tartalmaz az értékelési szempontként figyelembe vett ár tekintetében, azaz ha az ajánlatkérő az ár vizsgálata eredményeképpen nem tud arról meggyőződni, hogy a szerződés az adott áron teljesíthető. Ezen esetben az ajánlatkérő olyan adatokra vonatkozóan kér alátámasztott indokolást, amelyek indokolása elemzéséből következően e meggyőződési kötelezettségének eleget tud tenni. E körben irányadó a Kúria Kfv.IV.38.105/2018/8. számú ítélete, melyben kimondásra került, hogy „a közbeszerzési eljárásban az ajánlatkérő az értékelés szempontjából lényeges ajánlati elemek tartalmát megalapozó adatokat, valamint indokolást köteles írásban kérni. Ha az ajánlat a megkötni tervezett szerződés tárgyára figyelemmel aránytalanul alacsony összeget tartalmaz az értékelési szempontként figyelembe vett ár vagy költség tekintetében, akkor alappal merül fel az ajánlat érvénytelensége.” Nem arról van tehát szó, hogy az ajánlatkérőnek kellene igazolnia, hogy miért nem teljesíthető a szerződés az adott ajánlati áron, amennyiben az ajánlatkérő az ajánlati ár tekintetében jogszerűen indokolást kért, az ajánlattevőnek kell ajánlati árát alátámasztania. Ezen ajánlatkérői kötelezettségteljesítés fényében kell értelmezni a Kbt. 72. § (3) bekezdésének második mondatát: az ajánlattevő kötelessége az ajánlati ára megalapozottságára vonatkozó minden tényt, adatot, kalkulációt az ajánlatkérő rendelkezésére bocsátani ahhoz, hogy megfelelő mérlegelés eredményeként az ajánlatkérő döntést hozhasson az ajánlati ár megalapozottságáról. Ezen adatsorozatba legfőképpen azon adatok és a rájuk vonatkozó indokolások tartoznak, amelyek az ajánlatkérő meggyőződési kötelezettségének a teljesítéséhez szükségesek, azaz az indokoláskérésben felsorolt adatok. A Kbt. 72. § (3) bekezdésének harmadik mondata alapján az ajánlatkérő köteles érvénytelennek nyilvánítani az ajánlatot, ha a közölt információk nem indokolják megfelelően, hogy a szerződés az adott áron teljesíthető, azaz ha az ajánlattevő nem bocsátotta az ajánlatkérő rendelkezésére mindazon adatokat és a rájuk vonatkozó indokolásokat, amelyeket az ajánlatkérő az indokoláskérésben felsorolt, és amelyek az ajánlatkérő azon meggyőződési kötelezettségének a teljesítéséhez szükségesek, hogy a szerződés az adott áron teljesíthető.

37. A tárgyi közbeszerzési eljárás során az ajánlatkérő két alkalommal kért indokolást a SZENTINEL Kft.-től ajánlati árával összefüggésben. Az első, 2024. február 24-i indokoláskérésben szerepelt többek között az is, hogy „tekintettel arra, hogy ajánlatukban akként nyilatkoztak, hogy a szerződés teljesítéséhez alvállalkozót is igénybe kívánnak venni, kérjük, hogy indokolásukban csatolják be az alvállalkozói díj mértékét alátámasztó dokumentumokat (előszerződés, indikatív ajánlat stb.)”. A Döntőbizottság rögzíti, hogy a kérelmező által 2024. február 27-én benyújtott indokolásnak nem képezte mellékletét a diszpécsterszolgálat tekintetében adott alvállalkozói árajánlat. Az ajánlatkérő 2024. augusztus 22-én kiegészítő indokolást kért a SZENTINEL Kft.-től, amelyben többek között kérte annak részletezését, hogy a „benyújtott ártáblázat mely sora, mekkora összegben és hogyan nyújt fedezetet a [...] diszpécsterszolgálat költségére”. Az ajánlatkérő a kiegészítő indokoláskérésben kérte továbbá a szöveges indokoláson belüli, valamint a szöveges ártáblázat és az indokolás szöveges része közötti ellentmondás feloldását. A SZENTINEL Kft. az általa 2024. augusztus 27-én adott kiegészítő indokolás 4. pontjában magyarázatot adott az ellentmondásról, továbbá megjelölte, hogy az eredeti ártáblázat mely sorában kalkulált a diszpécsterszolgálat költségével és rögzítette annak a szerződés teljesítésére irányadó összegét. A „diszpécser szolgáltatási árajánlat” című dokumentumot a SZENTINEL Kft. a kiegészítő árintokolása mellékleteként csatolta.

38. A kérelmező elsősorban azt kifogásolta, hogy az árintokolások nem objektívek, tekintettel arra, hogy a SZENTINEL Kft. a diszpécsterszolgálatra számított árát alvállalkozói árajánlattal támasztotta alá, e körben alvállalkozó bevonásáról az ajánlatban korábban nem

rendelkezett, illetve az árajánlatot adó cég a nyertes ajánlattevő ügyvezetőjének tulajdonában áll.

39. A Döntőbizottság a Kbt. 72. § (2) bekezdése alapján rögzíti azon joggyakorlatban is meghonosodott álláspontját, hogy az ajánlati árra vonatkozó indokolásnak objektívnek kell lennie, vagyis azt kell alátámasztania, hogy a szerződés az adott áron vagy költséggel teljesíthető. A SZENTINEL Kft. a közbeszerzési eljárás során nem közölte ajánlatában, hogy a diszpécsterszolgálat vonatkozásában alvállalkozót kíván igénybe venni.

40. A Kbt. 66. § (6) bekezdése szerint az ajánlatkérő a közbeszerzési dokumentumokban előírhatja, hogy az ajánlatban, több szakaszból álló eljárásban a részvételi jelentkezésben meg kell jelölni

a) a közbeszerzésnek azt a részét (részeit), amelynek teljesítéséhez az ajánlattevő (részvételre jelentkező) alvállalkozót kíván igénybe venni,

b) az ezen részek tekintetében igénybe venni kívánt és az ajánlat vagy a részvételi jelentkezés benyújtásakor már ismert alvállalkozókat, valamint az ajánlattevői teljesítésen belül az alvállalkozói teljesítés tervezett százalékos arányát.

41. A Döntőbizottság rögzíti, hogy az ajánlatkérő a közbeszerzési dokumentáció 10.1. pontjában előírta annak közlését az ajánlatban, hogy az ajánlattevő jelölje meg a közbeszerzésnek azon részét, amelynek teljesítéséhez alvállalkozót kívánt igénybe venni. A SZENTINEL Kft. nyilatkozott is ennek megfelelően ajánlatában, hogy személy- és vagyonőri tevékenység ellátására kíván alvállalkozót igénybe venni, amelynek személye az ajánlattételkor nem ismert. Az ajánlattevő ugyanakkor olyan nyilatkozatot nem tett, hogy diszpécsterszolgálat vonatkozásában is alvállalkozót kíván igénybe venni, erre vonatkozó adatközlés a részéről először a 2024. augusztus 27-i kiegészítő árindokolásában merült fel, majd a 2024. szeptember 11-i hiánypótlásában módosította az alvállalkozó igénybevételére vonatkozó nyilatkozatot úgy, hogy abban a diszpécsterszolgálatot is megjelölte, mint a közbeszerzésnek azt a részét, amelyben nem ismert alvállalkozót vesz igénybe.

42. A Döntőbizottság álláspontja szerint önmagában az, hogy nem az ajánlattevő valósítja meg a diszpécsterszolgáltatási feladatokat, hanem alvállalkozó útján fogja azt végezni, nem teszi elfogadhatatlanná az árindokolást. Az azonban, hogy a SZENTINEL Kft. indokolásában az ajánlatkérő erre irányuló felhívása ellenére nem hivatkozott az alvállalkozói ajánlatra, nem is csatolta azt, majd végül az erre irányuló külön kiegészítő indokoláskérésben hivatkozott rá, alappal veti fel azt, hogy az indokolás nem felelt meg a Kbt. 72. § (3) bekezdés második mondatának. A Fővárosi Törvényszék a 3.Kf.650.120/2014/8. számú ítéletében a korábban hatályos, de változatlan tartalmú előírásokat rögzítő jogszabályokra hivatkozással kifejtette, hogy „Ha az egyértelmű felhívásra az ajánlattevő nem ad megfelelő tartalmú választ, nem lehet helye ismételt felhívásnak, mert a Kbt. 69. § (3) bekezdése csak további, a megadott árindokolásra épülő tájékoztatáskérés lehetőségét biztosítja.” Az ajánlatkérő indoklásában egyértelműen felhívta az ajánlattevőt arra, hogy amennyiben alvállalkozót vesz igénybe az alvállalkozóktól származó ajánlatokat csatolja és a SZENTINEL Kft. ennek ellenére az indokolása során nem csatolt ilyen dokumentumot a diszpécsterszolgáltatással kapcsolatosan. A Fővárosi Törvényszék 103.K.700.175/2019/10. számú ítéletére is figyelemmel, amelyben kifejtette a bíróság, hogy „az indokolás meg nem felelősége nem csak akkor állapítható meg, ha a megajánlott ár aránytalanul alacsony, hanem akkor is, ha az indokolás az adatok változtatása miatt nem megfelelő”, a Döntőbizottság megállapította, hogy az ajánlat érvényessé nyilvánítására jogsértő módon került sor. A SZENTINEL Kft. ajánlata úgy került érvényessé nyilvánításra, hogy az indokolás során nem került az ajánlati ár

megalapozottságára vonatkozó minden tény, adat, kalkuláció ajánlatkérő rendelkezésére bocsátásra, továbbá a Döntőbizottság egyetértett a kérelmezővel abban, hogy az indokolás során az ajánlati adatok az alvállalkozó igénybevétele körében változtatásra kerültek, így az ajánlati ár megalapozottságáról nem lehetett döntést hozni.

43. A fentiekre tekintettel a Döntőbizottság a megismételt jogorvoslati eljárás során megállapította, hogy az ajánlatkérő megsértette a Kbt. 69. § (1)-(2) bekezdés első mondatára és a Kbt. 73. § (2) bekezdésére figyelemmel a Kbt. 72. § (3) bekezdését, mert a nem megfelelő tartalmú árindokolás előterjesztése ellenére elmulasztotta a SZENTINEL Kft. ajánlata érvénytelenségét megállapítani. Mivel a Döntőbizottság a kérelmező által felhozott első indok körében jogsértést állapított meg az ajánlatkérő terhére, annak vizsgálatába, hogy egyébként a csatolt alvállalkozói árajánlat alapján a diszpécsterszolgáltatásra képzett ajánlati áron a szerződés teljesíthető-e, nem foglalt állást.

44. Fentiekre tekintettel a Döntőbizottság a Kbt. 145. § (2) bekezdése szerinti hatáskörében eljárva a Kbt. 165. § (2) bekezdés d) pontja alapján jogsértést állapított meg az ajánlatkérő terhére, a jogsértő eljárást lezáró döntést azonban nem semmisített meg, tekintettel arra, hogy a közbeszerzési eljárás eredményeként a szerződést már megkötötték.

45. A Kbt. 165. § (3) bekezdés d) pontja szerint, amennyiben a Közbeszerzési Döntőbizottság határozatában jogsértést állapít meg bírságot szabhat ki a jogsértő szervezettel vagy személlyel, valamint a jogsértésért felelős személlyel vagy szervezettel jogviszonyban álló, a jogsértésért felelős személlyel és szervezettel szemben.

A Kbt. 165. § (5) bekezdése szerint, ha a kérelemmel érintett jogsértéssel összefüggésben előzetes vitarendezést kérelmeztek és az ajánlatkérő a jogsértés orvoslása érdekében intézkedést nem tett, ezen jogsértés tekintetében a (3) bekezdés d) pontja szerinti bírság összege – a (11) bekezdésben foglaltak figyelembevételével – a közbeszerzési eljárás becsült értékének, illetve részajánlattétel esetében a jogorvoslattal érintett rész értékének legfeljebb 15%-a.

A Kbt. 165. § (11) bekezdése szerint a Közbeszerzési Döntőbizottság annak eldöntésében, hogy indokolt-e a bírság kiszabása, valamint a bírság összegének megállapításában az eset összes körülményét, így különösen

- a) a jogsértés súlyát,
- b) a közbeszerzés tárgyát és értékét,
- c) a jogsértésnek a közbeszerzési eljárást lezáró döntésre gyakorolt befolyását,
- d) az e törvénybe ütköző magatartásnak az adott közbeszerzés vonatkozásában történt ismételt tanúsítását,
- e) a jogsértés megtörténte és a jogorvoslati eljárás megindítása között eltelt hosszú időtartamot,
- f) támogatásból megvalósult beszerzés esetén azt a körülményt, ha a jogsértéshez más szerv eljárásában a támogatás visszafizetésére vonatkozó szankció kapcsolódhat figyelembe veszi. A bírság összegének megállapításakor figyelembe kell venni azt is, ha a jogsértés nyilvánvalóan szándékos volt.

46. A Döntőbizottság a Kbt. 165. § (3) bekezdés d) pontja alapján a rendelkező részben közölt összegű bírságot szabta ki, melynek során megállapította, hogy a megvalósított jogsérelem súlyos, mert az ajánlatkérő olyan ajánlattevő ajánlatát nyilvánította érvénytelenné, amelynek feltételei nem álltak fenn a vonatkozó jogszabályi rendelkezések alapján. A Döntőbizottság azt is figyelembe vette, hogy a jogsértés a jogsértő eljárást lezáró döntés megsemmisítésével nem reparálható. A Döntőbizottság a Kbt. 165. § (11) bekezdésében

szereplő előírásokra tekintettel a bírság összegének megállapítása során figyelembe vette a közbeszerzési eljárás becsült értékét, a beszerzés tárgyával összefüggő körülményeket ugyanakkor nem tárt fel (Kbt. 165. § (11) bekezdés b) pontja első fordulata). Mindezen szempontokat összességében is mérlegelve a rendelkező részben megállapított összegű bírságot tartotta indokoltnak, amely még mindig jóval alatta marad a Kbt. 165. § (5) bekezdése szerinti maximális mértékének. A Döntőbizottság a bírság mértékénél figyelembe vette, hogy a jogsértés az eljárást lezáró döntésre befolyással bírt, nem vette ugyanakkor figyelembe a jelen ügy tényállása szempontjából nem releváns Kbt. 165. § (11) bekezdés d) és f) pontjaiban foglaltakat, valamint nem talált arra utaló körülményt, hogy a jogsértés nyilvánvalóan szándékos volt. A bírságösszeg megállapítása körében bírságcsökkentő tételként értékelte ugyanakkor a Kbt. 165. § (11) bekezdés e) pontjában foglalt feltételt, tekintettel arra, hogy a közbeszerzési eljárás megindítása és a jogorvoslati eljárás megindítása között állaspontja szerint hosszú időtartam telt el.

47. Figyelemmel arra, hogy a Döntőbizottság a jogorvoslati kérelem harmadik kérelmi elemének a megismételt jogorvoslati eljárásban helyt adott, az Ákr. 126. § (2) bekezdés b) pontja és a Kbt. 151. § (8)-(9) bekezdése alapján rendelkezett a megfizetett igazgatási szolgáltatási díj Közbeszerzési Hatóság bevétele, vagyis a 300.000.-Ft-ot meghaladó részének a kérelmező részére történő visszautalásáról és arról, hogy az ajánlatkérő fizessen meg a kérelmező részére 300.000.-Ft-ot és az egy kérelmi elem után járó 133.000.-Ft ügyvédi munkadíjat.

48. A határozat közigazgatási perben történő elbírálását a Kbt. 170. §-a biztosítja. A Döntőbizottság tájékoztatja a feleket, hogy jelen határozat közigazgatási perben történő felülvizsgálatára a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 12. § (1) bekezdés és a 13. § (3) bekezdés a) pont aa) alpont szerint a Fővárosi Törvényszék kizárólagosan illetékes. A jogi képviselő a Kp. 27. § (1) bekezdés b) pontja alapján kötelező. A kereseti kérelem elektronikus úton történő benyújtása a digitális államról és a digitális szolgáltatások nyújtásának egyes szabályairól szóló 2023. évi CIII. törvény (a továbbiakban: Dáptv.) 19. § (1) bekezdése és a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 608. § (1) bekezdése alapján kötelező.

Budapest, 2025. december 19.

Dr. Fáy Zoltán sk
közbeszerzési biztos

Söpkéz Gusztávné sk
közbeszerzési biztos

Dr. Virágh Norbert sk
közbeszerzési biztos

A kiadmány hitelül:

Kovács Krisztián
titkárságvezető

Kapják:

1. Ajánlatkérő képviselője, kizárólag elektronikus úton
2. Kérelmező képviselője, kizárólag elektronikus úton
3. Nemzeti Fejlesztési Központ, kizárólag elektronikus úton
4. Közbeszerzési Hatóság Titkársága, kizárólag elektronikus úton